

Niedziela, 26 czerwca 2016

Gorlickie naj...

Gorlickie naj...

Pierwsza na świecie uliczna lampa naftowa

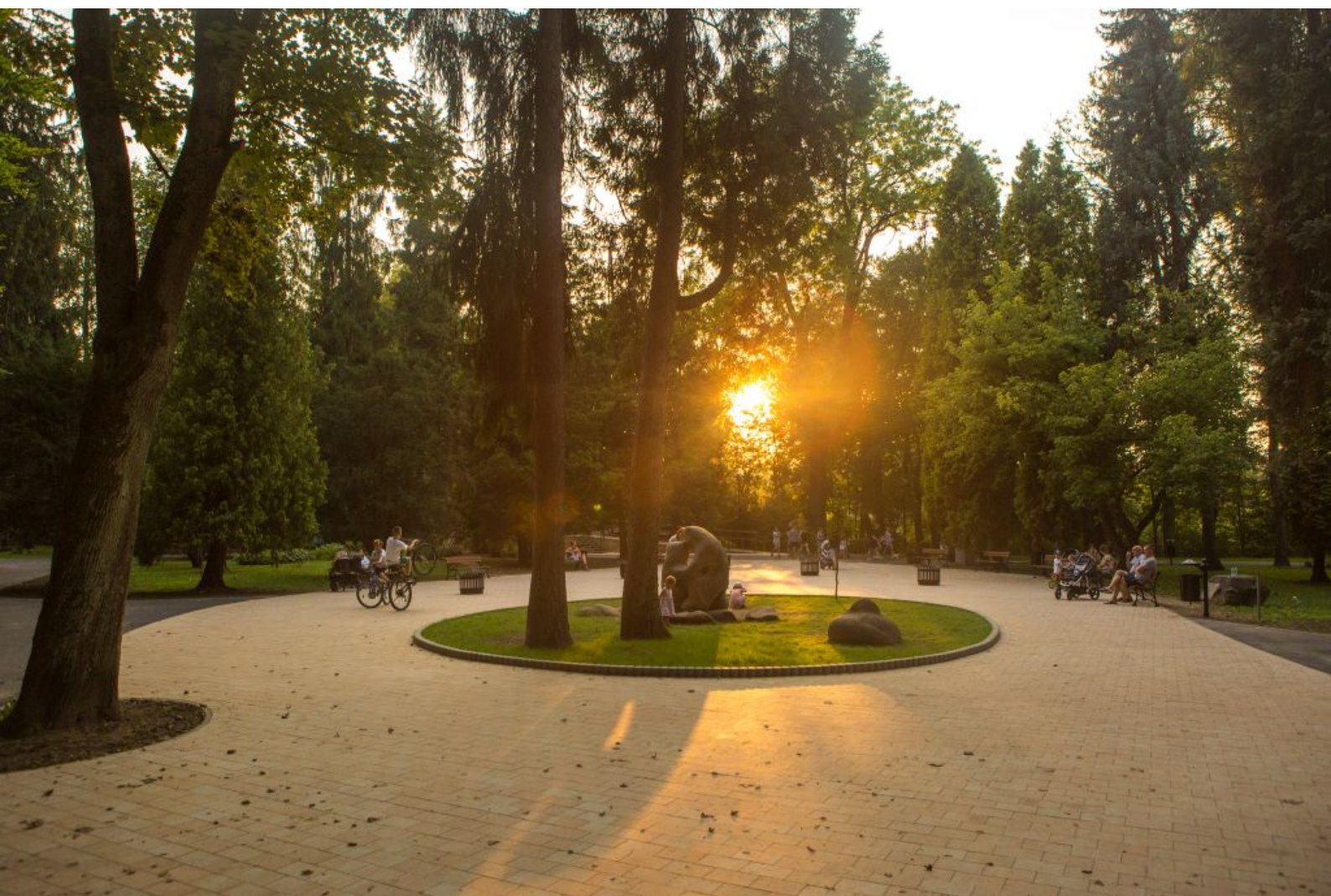
Ziemia Gorlicka to kolebka światowego przemysłu naftowego. Od niepamiętnych czasów dolina rzeki Ropy, nad którą położone są Gorlice znana była z obfitych źródeł ropy naftowej zwanej wcześniej olejem skalnym. O jej obecności tutaj świadczą nazwy topograficzne: rzeka Ropa oraz miejscowości: Ropa, Ropica, Ropki. Z Gorlicami związana jest postać Ignacego Łukasiewicza – wynalazcy i konstruktora lampy naftowej, który w latach 1853 – 1858 mieszkał i pracował w naszym mieście. Tutaj też za jego sprawą w 1854 roku u zbiegu obecnych ulic Węgierskiej oraz Kościuszki zapłonęła pierwsza na świecie uliczna lampa naftowa.

Największa bitwa I wojny światowej na froncie wschodnim

Gorlice były areną krwawych działań wojennych, przełomowych i jednych z najważniejszych w czasie I wojny światowej na ziemiach polskich. Tragiczne wydarzenia roku 1915 odcisnęły swoje piętno na losach Gorlic i ich mieszkańców. 2 maja 1915 r. rozpoczęła się wielka ofensywa wojsk państw centralnych przeciwko armii rosyjskiej. Bitwa pod Gorlicami, zwana „małym Verdun” uznana została za największą na froncie wschodnim – poległo w niej ponad 20 tys. żołnierzy. Przypominają o tym dramacie liczne, przepiękne w swej architekturze żołnierskie cmentarze, w tym nekropolia na Górze Cmentarnej, gdzie „na wiecznej warcie” spoczęło ponad 800 żołnierzy armii austro-węgierskiej, pruskiej i rosyjskiej.

Jeden z najstarszych i najpiękniejszych parków miejskich w Polsce

Jest to jeden z najstarszych i najpiękniejszych parków miejskich w Polsce, powstał bowiem w latach 1899 - 1900 z inicjatywy Wojciecha Biechońskiego - burmistrza Gorlic. Położony jest na powierzchni ponad 20 hektarów, a prowadzi do niego charakterystyczny most linowy przerzucony przez Ropę. W parku znajduje się plac zabaw dla dzieci, ścieżka zdrowia, kawiarnia. Do parku przylega gorlicki kompleks sportowo - rekreacyjny: stadion, baseny, lodowisko, korty tenisowe, hala sportowa, skatepark.

Pierwszy na świecie szymbark

W Siarach k. Gorlic w 1852 roku rozpoczyna pracę pierwszy na świecie szyb naftowy.

Najlepszy przykład renesansowego kasztelu polskiego

Kasztel w Szymbarku k. Gorlic to zabytek unikatowy na skalę krajową, najlepszy przykład renesansowego kasztelu polskiego. Podobne obiekty można spotkać tylko w Czechach, na Węgrzech i we Włoszech. W Polsce było ich tylko kilka i albo zostały zniszczone albo skandalicznie przebudowane. Kasztel w Szymbarku zbudowano w I poł. XVI w. z inicjatywy rodu Gładyszów herbu Gryf, którzy byli właścicielami tych ziem od XIV wieku. Obronny dwór zwany zamkiem stoi na wysokiej i stromej skarpie nad rzeką Ropą. Wacława Potocki – najwybitniejszy przedstawiciel polskiego baroku w wierszu „Zamek Szymbarski” tak pisze o kasztelu:

„Tam, kędy wprzod, nim przez nią wożą się na promie,
Spadszy Ropa z Bieszczad krzywe brzegi łomie,
Zamek stoi w tak ciasnym i w kącie tak skrytym,
Prędzej, niż znalezionym, może być dobytym,
Szymbark zowią...”

Najstarszy zachowany szpital w Polsce

Szpital Św. Ducha w Bieczu został wybudowany na mocy przywileju wydanego przez królową Jadwigę w 1395 r. Jest to najcenniejszy zabytek budownictwa szpitalnego na terenie Polski południowo-wschodniej. Zachowany budynek szpitala pochodzi prawdopodobnie z około 1480 r. i jest jedynym obiektem fundacji królowej Jadwigi zachowanym do czasów współczesnych. Obecnie poddawany jest pracom remontowo - konserwatorskim. Usytuowany we wschodniej części miasta, na najdalej wysuniętym cyplu, otoczony od pd. wsch. resztkami murów obronnych, tworzy zwarty kompleks zabytkowych budowli. (źródło: www.biecz.pl)

Gorlice jako stolica Krainy UNESCO - 5 obiektów w powiecie gorlickim na liście Światowego Dziedzictwa UNESCO:

Kościół pw. św. św. Apostołów Filipa i Jakuba w Sękowej

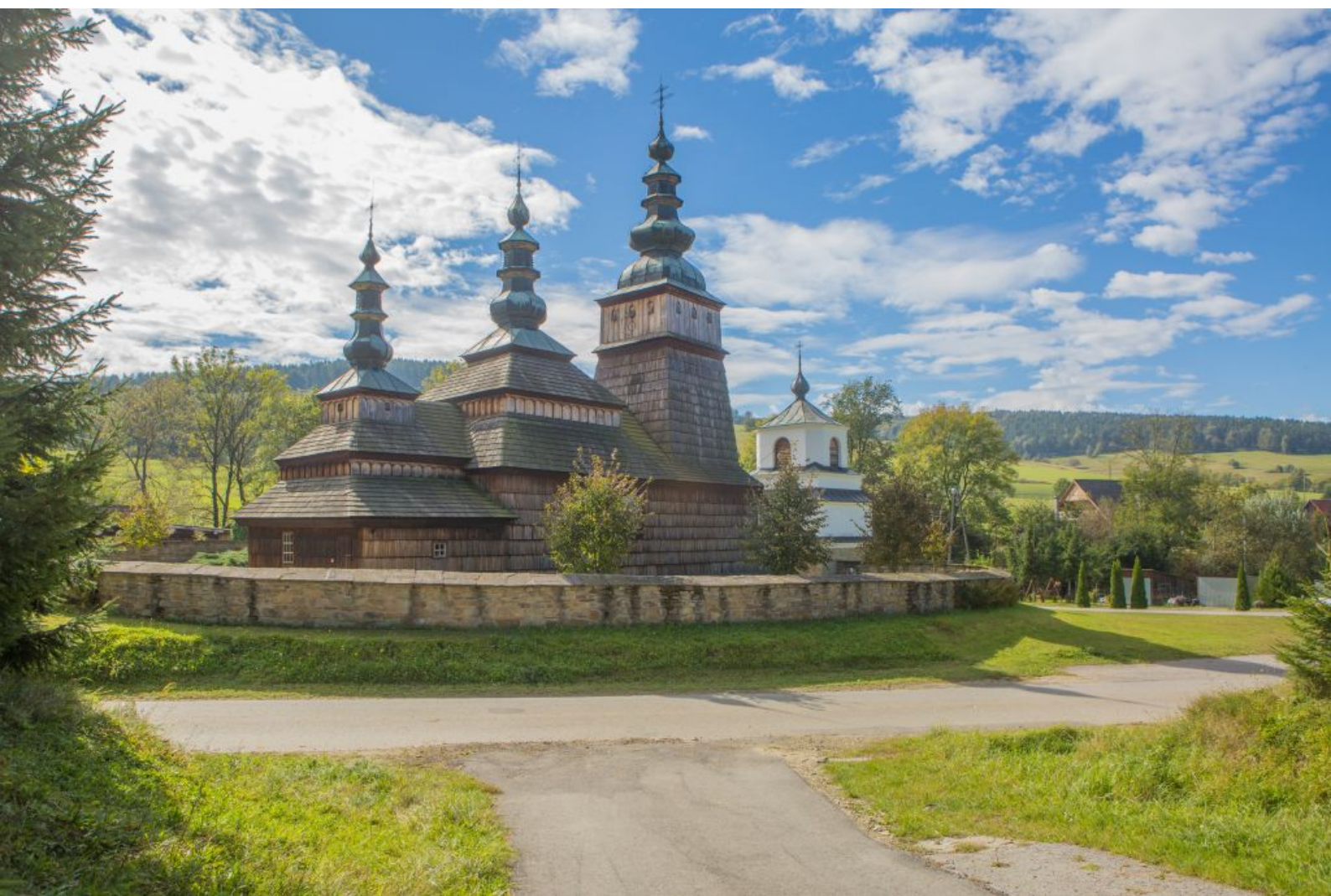
Kościół pw. św. św. Filipa i Jakuba w Sękowej to jeden z najcenniejszych kościołów drewnianych Małopolski. Wzniesiono go w 1520 r. z ręcznie ciosanych bierwion modrzewiowych. W XVIII w. dostawiono wieżę i rozłożyście soboty. Obecne wyposażenie stanowi m.in. późnorenesansowy ołtarz główny z pocz. XVII w., zrekonstruowany w latach 1948–49 po dewastacji w 1915 r. W bogato polichromowanym ołtarzu widnieje obraz przedstawiający św. św. Mikołaja, Benedykta i Antoniego oraz rzeźba Zbawiciela Świata. Obiekt w 2003r. został wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Naturalnego UNESCO.

Kościół Świętego Michała Archaniola w Binarowej

Kościół w Binarowej to późnogotycki kościół parafialny, znajdujący się na małopolskim Szlaku Architektury Drewnianej. W 2003 roku został wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego UNESCO. Kościół jest jednym z najcenniejszych zabytków Pogórza Ciężkowickiego. Obecnie istniejący kościół został wybudowany około 1500 roku. Jest to kościół jednonawowy, o konstrukcji zrębowej, posiada wyjątkowo cenne malowidła z XVI-XVII wieku, gotyckie rzeźby z XIV wieku. W kościele znajdują się także m.in. ołtarz główny z figurą Matki Boskiej z Dzieciątkiem, kamienna chrzcielnica z 1522 roku oraz gotycki dzwon z XV wieku.

Cerkiew pw. Opieki Bogurodzicy NMP w Owczarach

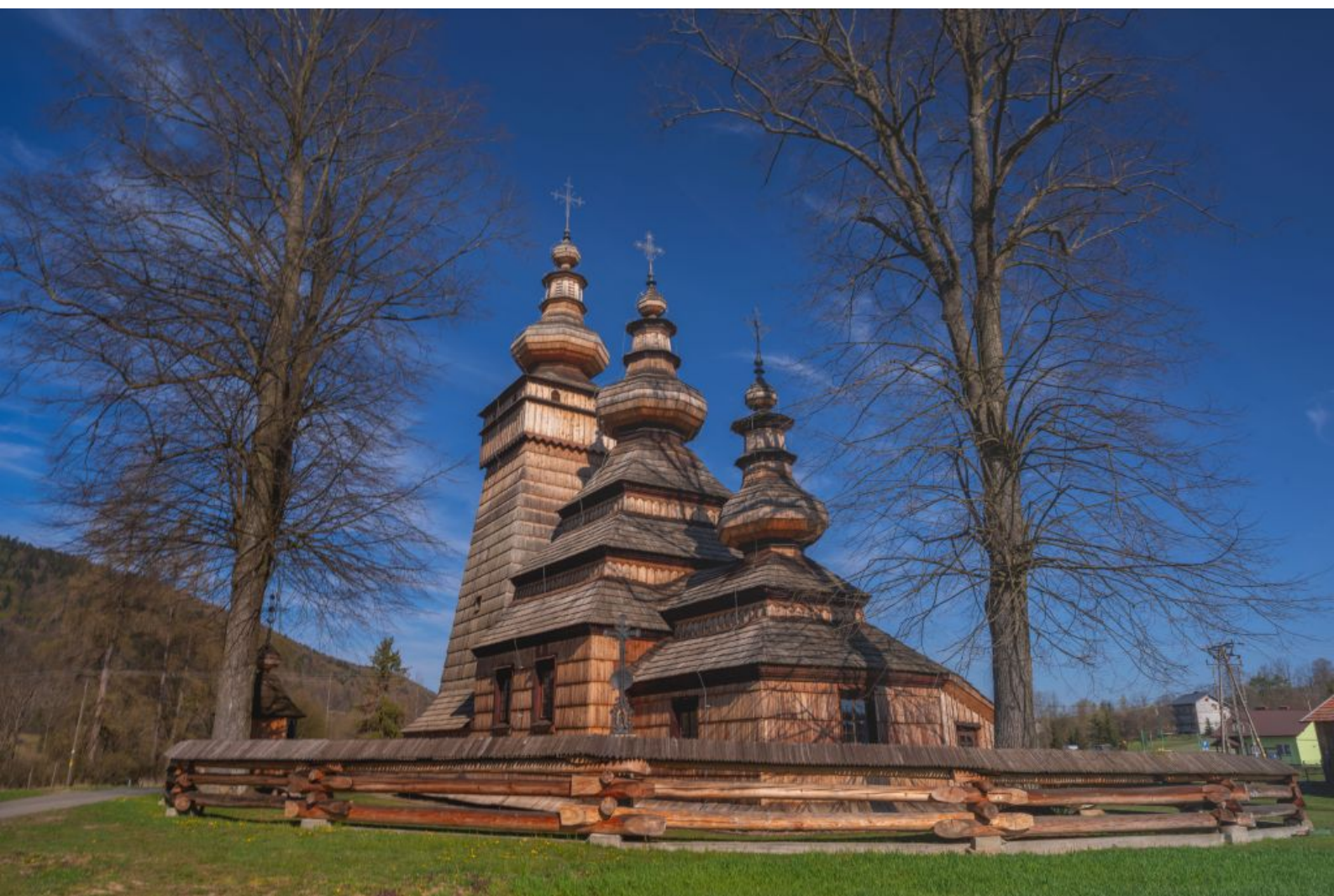
Cerkiew parafialną greckokatolicką Opieki Bogarodzicy w Owczarach zbudowano w 1653 r. Cerkiew wielokrotnie była odnawiana, a ostatni gruntowny remont miał miejsce w latach 80. XX w. Wnętrze pokrywa polichromia z 1938 r. Obiekt w 2013r. został wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Naturalnego UNESCO.

Cerkiew parafialna greckokatolicka św. Michała Archaniola w Brunarach Wyżnych

Cerkiew parafialna greckokatolicka św. Michała Archanioła w Brunarach Wyżnych (obecnie kościół parafialny rzymskokatolicki NMP Wniebowziętej) datowana jest na 1797 r. Budowla, mimo późniejszych przekształceń, zachowała najważniejsze cechy cerkwi zachodniołemkowskiej. Polichromię o rokokowo-klasycystycznych motywach architektonicznych oraz roślinnych wykonali Antoni i Józef Bogdańscy w 1898 r. Obiekt w 2013r. został wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Naturalnego UNESCO.

Cerkiew parafialna greckokatolicka św. Paraskewii w Kwiatoniu

Cerkiew parafialna greckokatolicka św. Paraskewii w Kwiatoniu (obecnie kościół pomocniczy rzymskokatolicki) powstała w 2. poł. XVII w. Świątynia jest wręcz klasycznym przykładem łemkowskiej architektury cerkiewnej, a ze względu na swoje proporcje uważana za jedną z najpiękniejszych cerkwi w Polsce. Wystrój wnętrza stanowi polichromia o motywach figuralnych i ornamentalnych z 1811 r. Zachowało się tu kompletne wyposażenie: ikonostas (ściana z ikonami) autorstwa M. Bogdańskiego z 1904 r., w prezbiterium ołtarz główny z XIX w., dwa ołtarze boczne z ikonami Matki Boskiej z Dzieciątkiem oraz Zdjęcia z Krzyża. Obiekt w 2013r. został wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa Kulturowego i Naturalnego UNESCO.

Źródło: www.drewniana.malopolska.pl